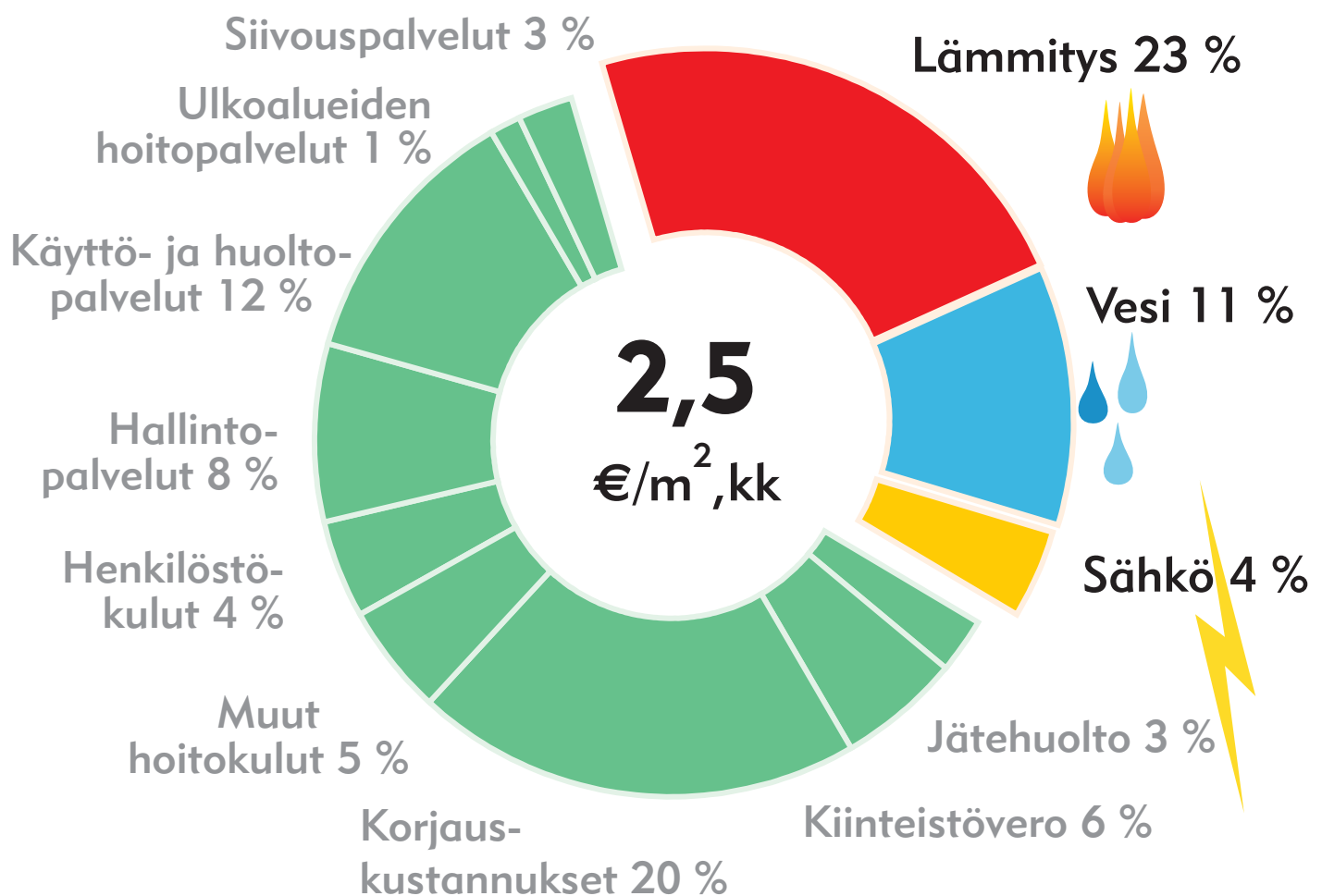

Tiesitkö että vastikkeesta lähes 40 % kuluu energiaan ja veteen?

Hoitokulujen jakauma kerrostalomuotoisissa
asunto-osakeyhtiöissä koko maassa 2000.

Jatkuva energiankäytön hallinta saa energiankäytön hallintaan.

Kenestä energiaekspertti?

Haluatko vaikuttaa talosi
asumiskustannuksiin ja
-viihtyisyyteen?

**Tule
energia-
ekspertiksi!**

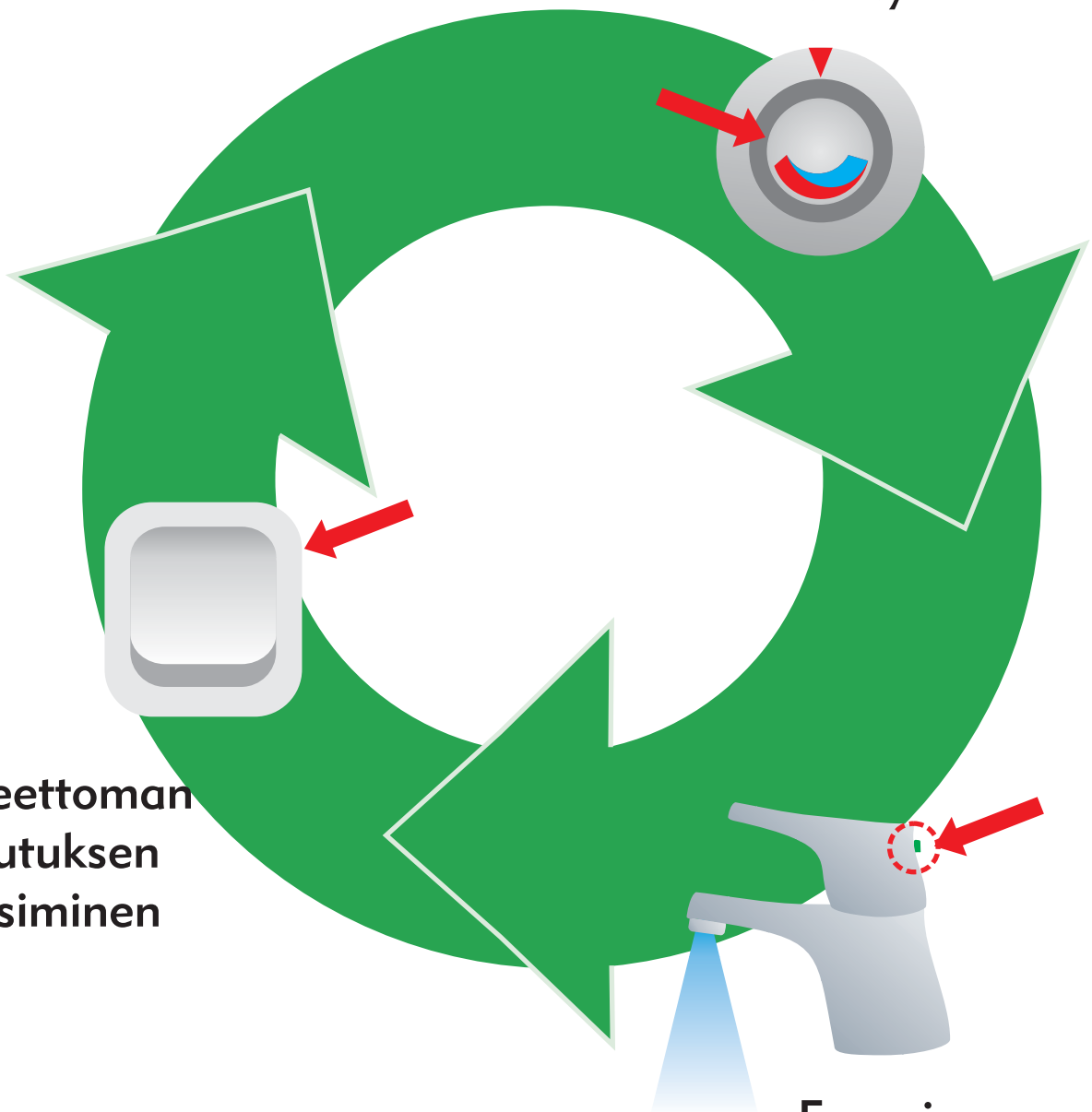
Toivomme yhteistyökykyä
ja vapaaehtoisuutta ja
kiinnostusta talosi energian-
ja vedenkäyttökysymyksiin.

Annamme sinulle koulutuksen
ja välineet tehtävään.

Ota yhteyttä, puh. xxx xxxx

Kunhan asenteet ja tavat on säädetty, on asennukset ja hanat pian säästetty.

Laitteiden oikea käyttö

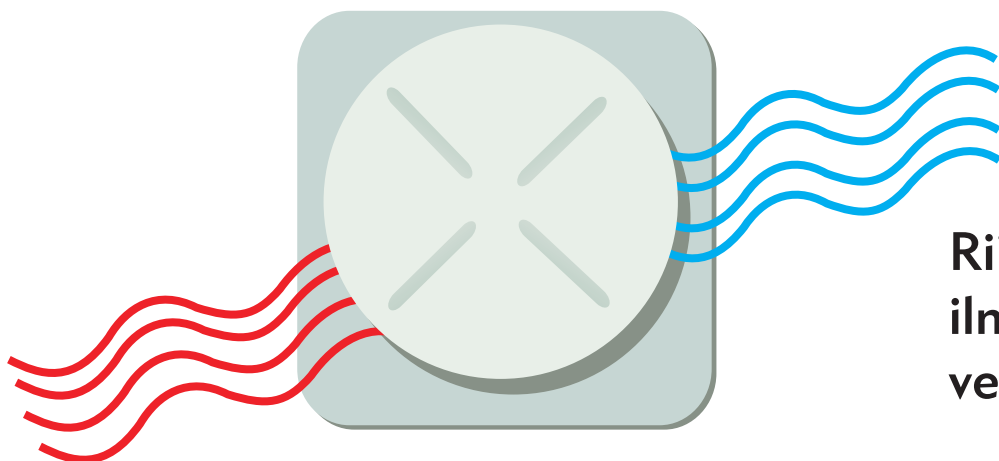
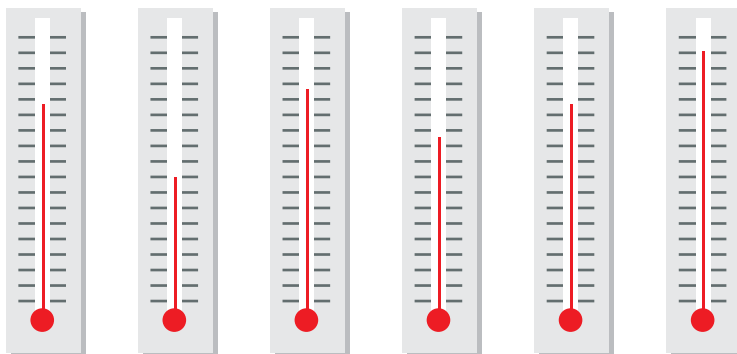

Tarpeettoman kulutuksen karsiminen

Energiaa säästävät laitteet

Asumisviihtyyvyys maksaa vaivan ja aina enemmän kuin itsensä.

Sisälämpötilat asunnoissa ja yleisiloissa.

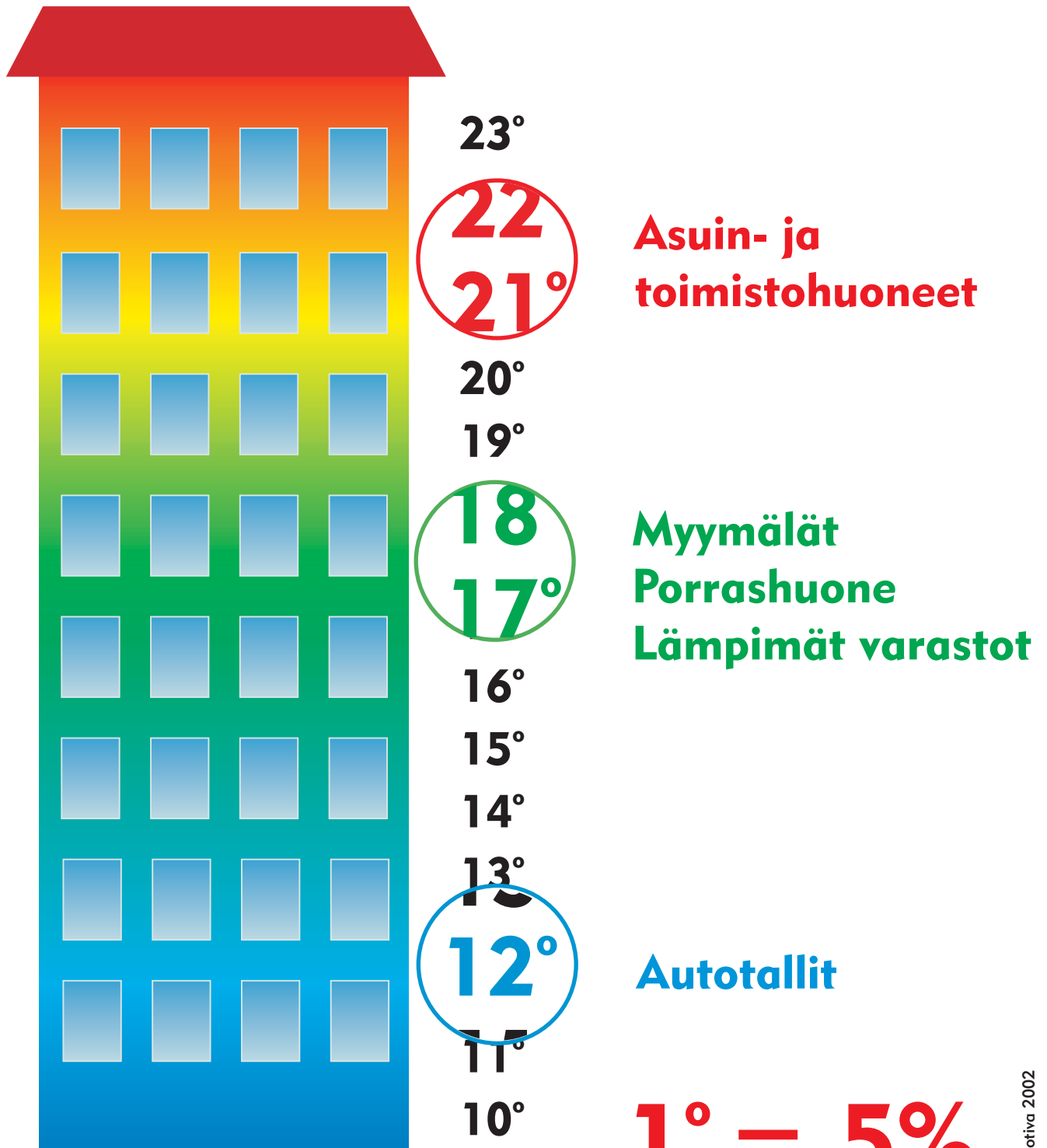
Riittävä ja hallittu ilmanvaihto, vedottomuus.

Lämpimän ja kylmän käyttöveden lämpötilat, vesikalusteiden kunto.

Toimenpiteet, joilla säästät lämmitysenergiaa ja toimenpiteet joilla lisäät viihtyvyyttä, ovat useimmiten yksiä ja samoja.

**Astetta alempi on jo
astetta parempi.
Ja viisi prosenttia halvempi.**

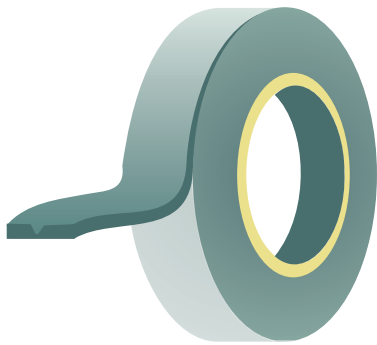
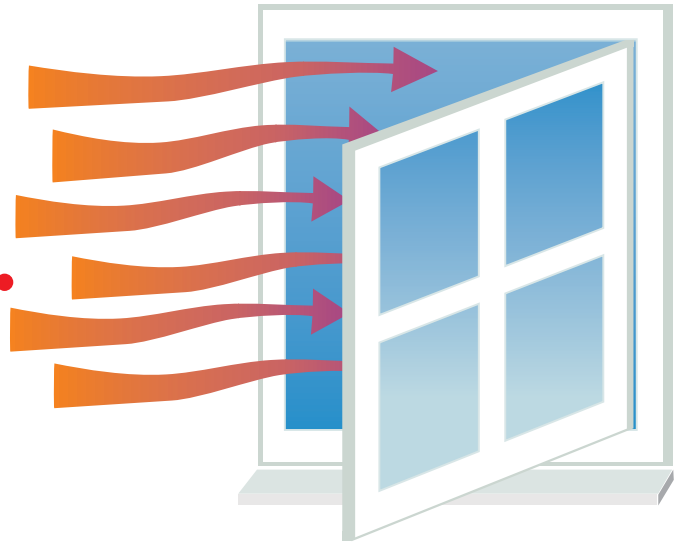

1° = 5%

Toimenpiteet, joilla säästät lämmitysenergiaa ja toimenpiteet, joilla lisäät viihtyvyyttä ovat useimmiten yksiä ja samoja.

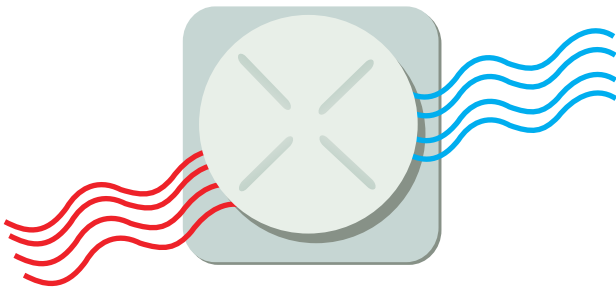
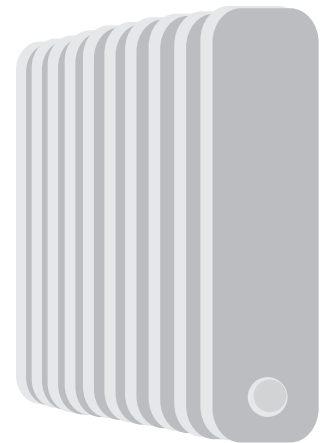
Oikeat tuuletusohjeet.
Huonelämpötilojen
seuranta.

5 min.

Ikkunoiden ja parvekeovien
tiivistäminen.

Ilmanvaihdon käyttöajat,
puhdistus ja säätö.

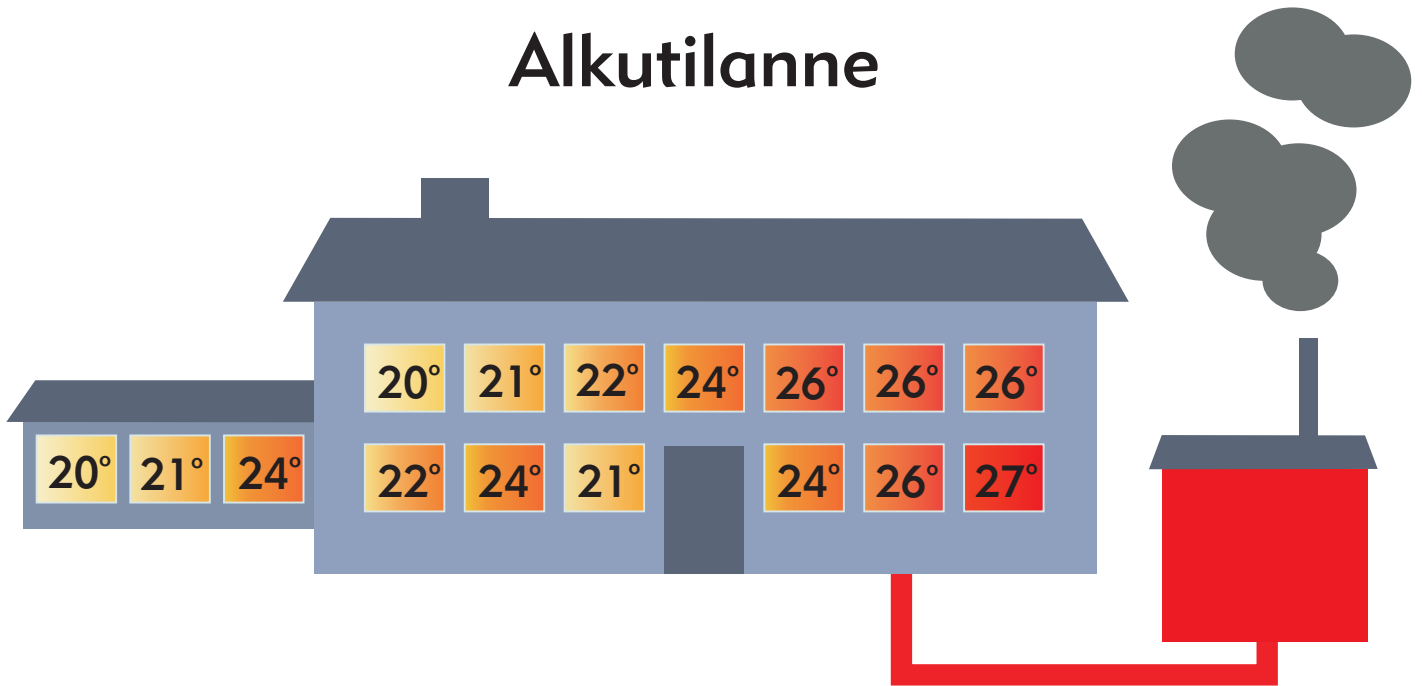

Patteriverkoston perussäätö
ja huonelämpötilojen säätö.
Lämpöjohtoverkoston ja
-pattereiden puhdistus.

Säästövinkkejä lämmitykseen.

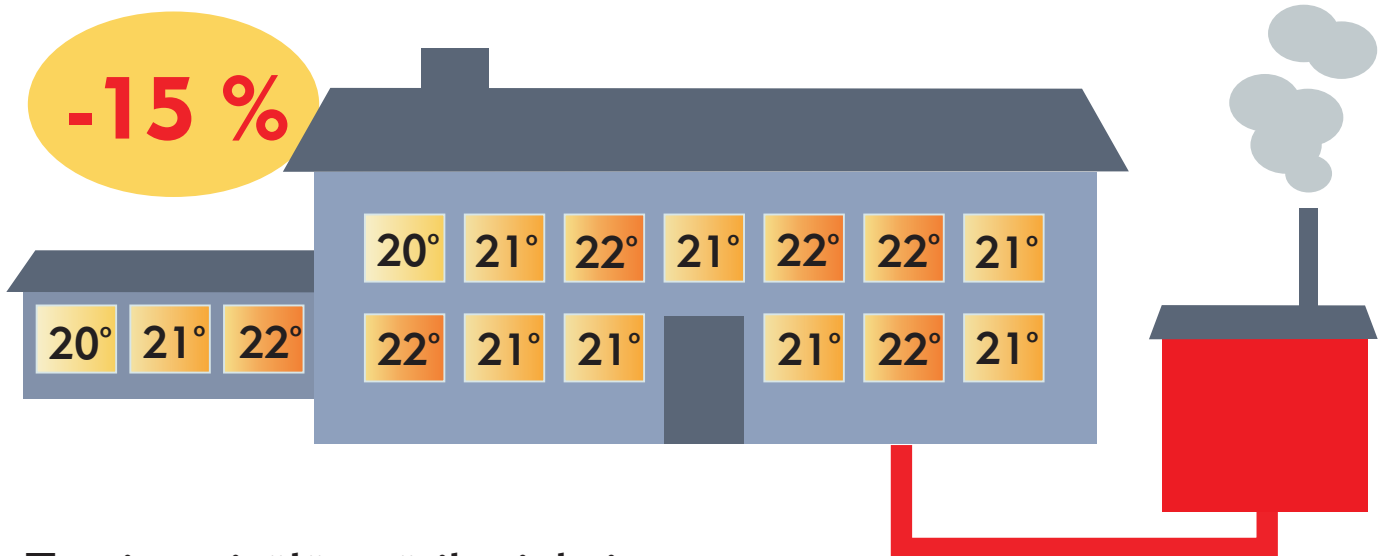
Patteriverkoston perussäätö

Alkutilanne

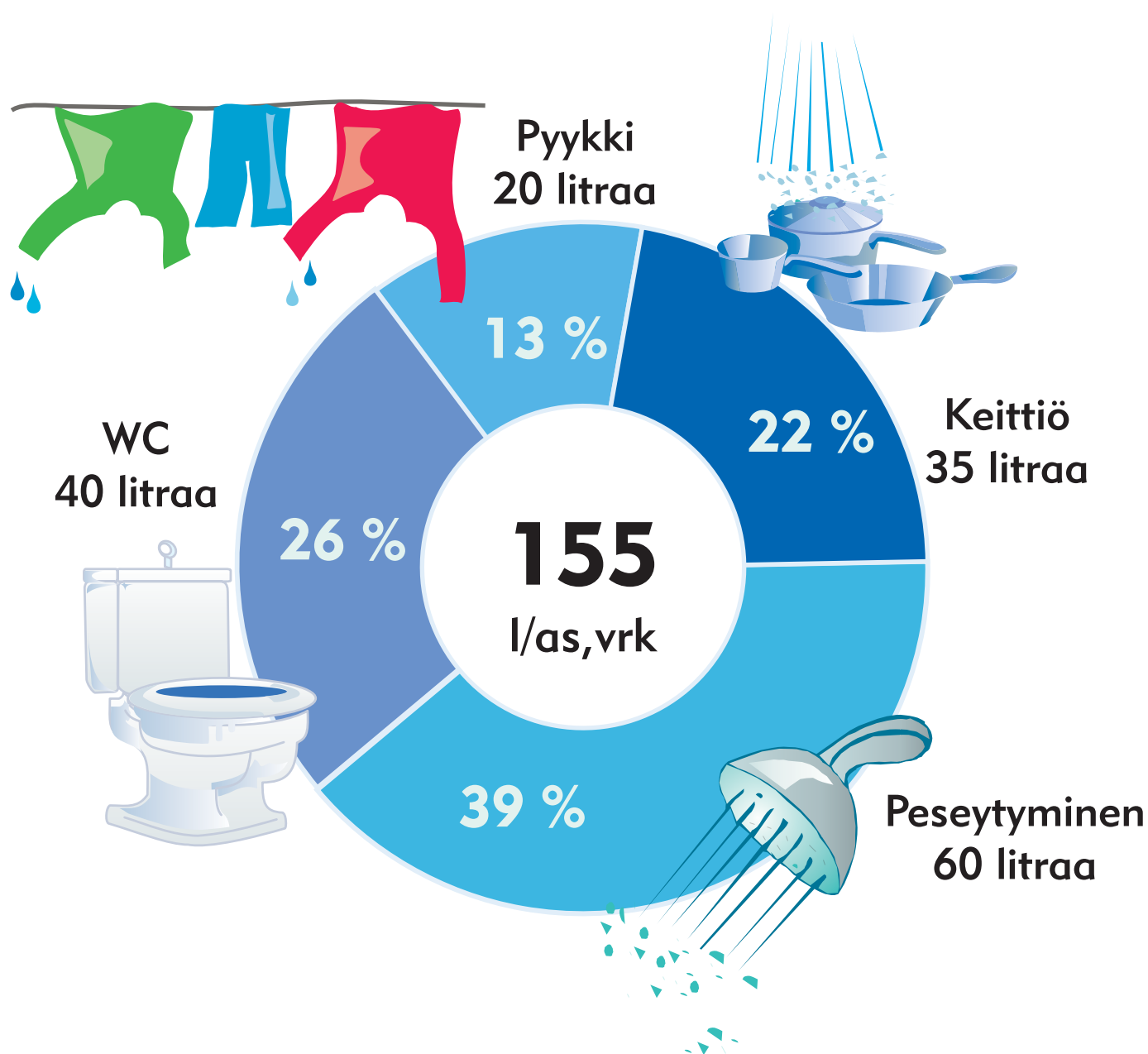
Huomattavat lämpötilaerot huoneistojen ja huonetilojen välillä, periaatteella: kylmin tila siedettäväksi, maksakoon mitä tahansa.

Ihannetilanne

Tasaiset sisälämpötilat jokaiseen huonetilaan, käyttäjä voi säätää lämpötilaa alemmaksi tarpeen mukaan.

Oletko ennen laskenut millainen vesipeto itseasiassa olet?

Vaihtelu	90-270	l/as, vrk
Keskimäärin	155	l/as, vrk
Tavoite	130	l/as, vrk

Vesipedon vesimaksu

19 €/hlö,kk

Veden kulutus:	155 l/as, vrk
Vesi- ja jätevesimaksu yht:	2,8 €/m³
Lämpimän veden osuus:	45 %
Kaukolämmön hinta:	34,2 €/MWh
Veden lämpötila:	55 °C

Lämmin vesi maksaa 5,55 €/m³
(2,8 €/m³ + 0,058 MWh/m³ x 34,2 €/MWh)

Vesimaksu on 18,8 €/hlö/kk
(2,55 m³/hlö,kk x 2,8 €/m³ + 2,2 m³/hlö,kk x 5,55 €/m³)

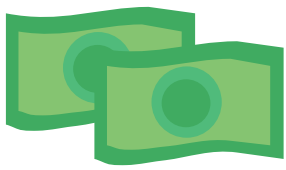

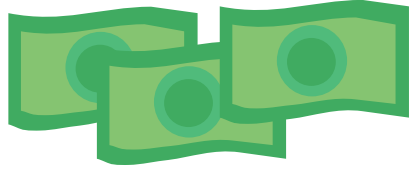

Veden kulutus l/as, vrk	Lämpimän veden osuus
< 160	45 %
160 - 190	40 %
> 190	35 %

Veden kulutuksen
tavoite

130 l
/as, vrk

Vuodessa vuotaa hukkaan vuosien tulot

- ilmoita vuodoista heti!

Vuoto vuodessa	Vuotokohdan koko	Lisäkustannus
<p>30 m³/vuosi</p> <p>Tiheä tippavuoto</p>	 <p>Ompelulanka</p>	 <p>75 €</p>
<p>300 m³/vuosi</p> <p>Ohut vesivirta</p>	 <p>Parsinneula</p>	 <p>750 €</p>
<p>3 000 m³/vuosi</p> <p>WC:n jatkuva vuoto</p>	 <p>Tulitikku</p>	 <p>7 500 €</p>
<p>30 000 m³/vuosi</p> <p>Jatkuva vesivirta</p>	 <p>Lyijykynä</p>	 <p>75 000 €</p>

Vuotava vesimäärä, kun vedenpaine on 50 m vp (500 kPa)

Veden hinta 2,5 €

Näillä toimenpiteillä et vedä vesiperää.

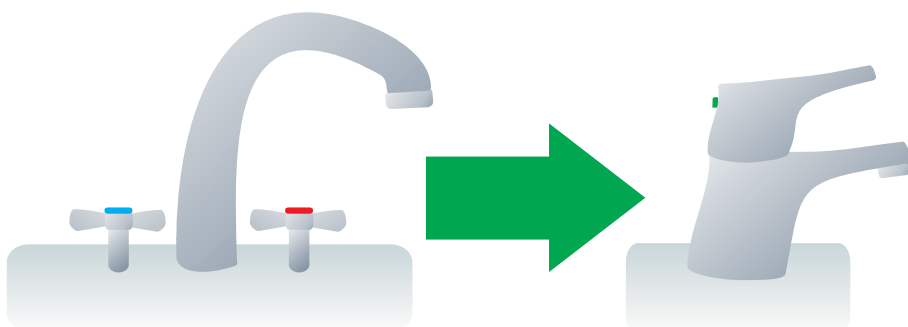
Säästäväiset käyttötottumukset.
Kulutusseuranta.
Käyttöveden lämpötila 50-55 °C.

Virtaaman pienentäminen alentamalla
vesijohtoverkoston käyttöpainetta
vakio paineventtiilin avulla.
Virtaamien säätö.

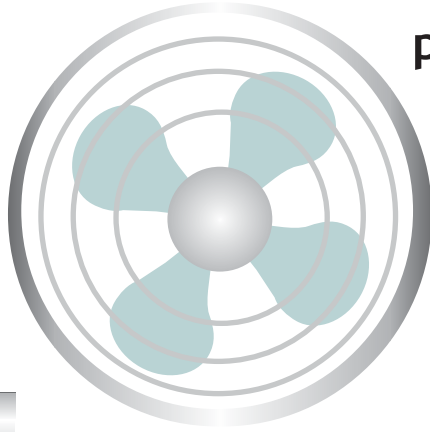
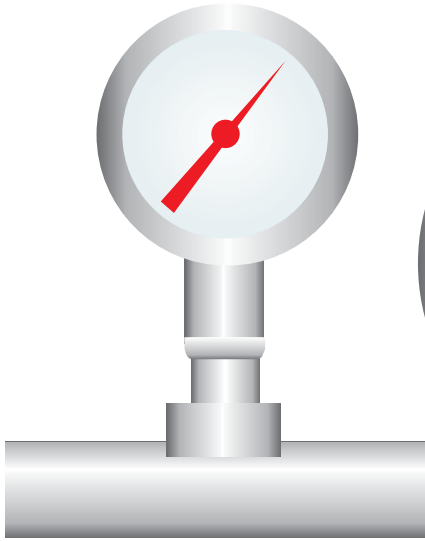

Vettä säästävät WC-istuimet.

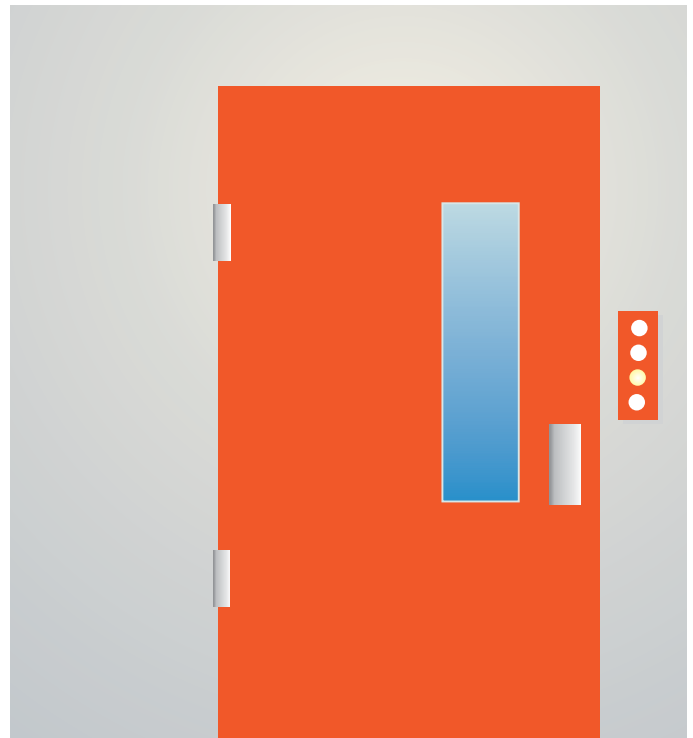
Kaksiotehana yksiotehanaksi - säästö 10 %.
Säästösuuttimet. Vettä säästävät suihkusekoittimet.
Painonappihana tai elektroninen hana talosaunaan
- säästö jopa 30-50 %.

Kiinteistösähkön kulutusjuhla jatkuu yötä päivää.

LVI-tekniikan pumput, puhaltimet ym.

Kylmäsäilytys

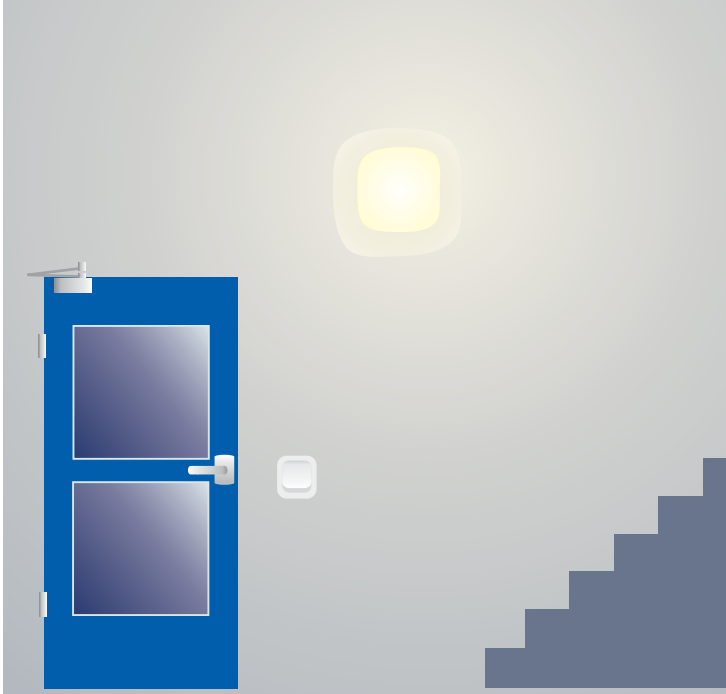

Hissit

Räystääs- ja kattolämmitykset

Kiinteistösähkön kulutusjuhla jatkuu yötä päivää.

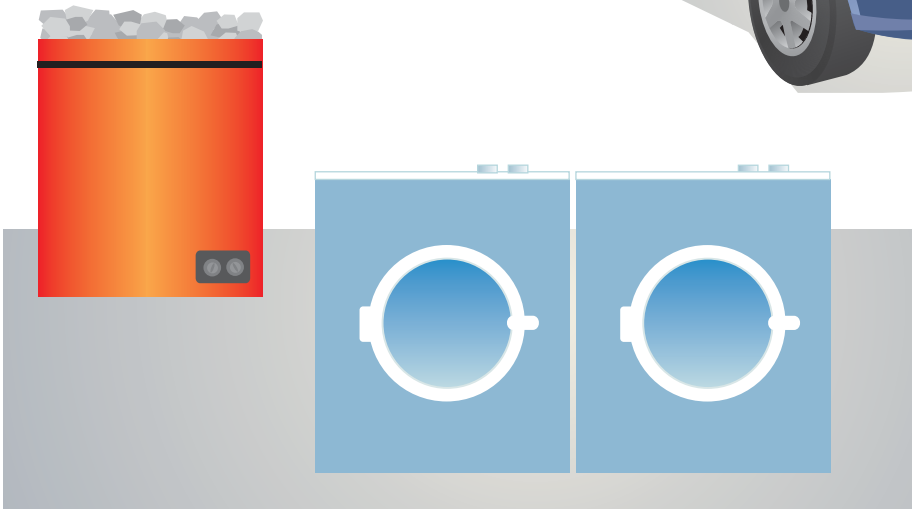

Porraskäytävä- ym. yhteistilojen valaistus ja ulkovalaistus.

Autolämmitys.

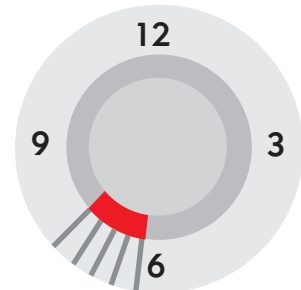
Talosaunat, talopesulat.

Esimerkkitoimenpiteitä, joihin ei tekniikanprofessuuria tarvita.

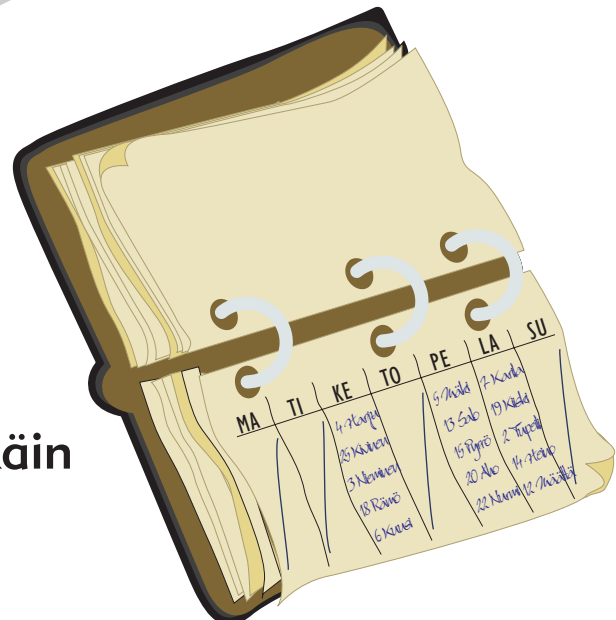

Kello-, läsnäolo-
ja hämärä-
kytkimet
valaistukseen

Autopaikkalämmityksen
yksilöllinen ohjaus.

Saunavuorot peräkkäin
tietyille päiville.

PÄÄSTÖ? SÄÄSTÖ! SÄÄSTÖ!

**Energiansäästön tärkein
säätönappi on sinun harteillasi.**